

HADİS İLMİNE

GİRİŞ-4

Nureddin Yıldız Hocamızın 4. Hadislerle Diriliş Dersidir

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selle âla seyyidina Muhammdin ve âla alihi ve sahibi ecmâin.

Hadis-i şerif ve Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem üzerinden konuşacak olursak dedik ki: "Biz 'hadis' dediğimizde Resûlullah anlarız!" sallallahu aleyhi ve sellem. Ve bu anlayışımız hadis-i şeriflerle Resûlullah arasındaki alternatifsiz ve tek kaynak olan ashâbı kirama bakışımızı bir kere daha farklı olarak gündeme getirir. Ashâbı kiramı sıradan bir vaiz yahut da olayın görgü tanığı gibi algılamayız. Ashâbı kiram bizim için hadis-i şeriflerin aktörleri durumundadır. Sadece Kur'an-ı Kerim'de bile yüzlerce ayet ashâbı kirama ilgili bir olayın yorumu olarak inmiştir. Belki binlerce hadis-i şerifte elimizde ashâbı kirama verilmiş cevaplar, ashâbı kirama yapılmış yorumlar, ashâbı kiramın karıştığı olayların hükümleriyle alakalıdır. Dolayısıyla Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem demek hadis, hadis demek Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem... Ve ashâbı kiram bizim için sıradan bir vaiz, âlim, müçtehit insan değil "ashâbı kiram olmazsa bize Resûlullah'ın hadisleri ulaşmazdı" dediğimiz insanlardır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hadisleri bize ulaşmazsa biz Resûlullah bulamayız, Resûlullah bulamadık mı da Allah ile bağımız kopmuş olur.

Burada görüyoruz ki ne bir sahabiye bir kenara itebiliyoruz ne de bir hadis-i şerifi ikinci sıradan önemi tartışılacak bir konu olarak, isim olarak görebiliyoruz. Ama defalarca vurguladık tekrar vurgulayalım: ashâbı kirama bütün bu bakışımız onların masum, günah işlemez kimse oldukları iddiası değildir asla değildir hem de. Onları insan görüyoruz, hata edebilmişlerdir etmeleri de normaldir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem olanların büyük büyük hatalarını görmüştür ama ona rağmen "o günden sonra seni bir daha gözüm görmesin" dememiştir. Amcası Hamza radiyallahu anhin katilini bile huzuruna kabul etmiş, ona bile deyim yerindeyse elini öptürmüştür. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in gözünde her biri değerli insanlar olarak buldukları bir zamanda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bu dünyadan ayrıldı. Kıyamete kadar Müslümanlar ashâbı kiramı bu gözle görmek zorundadırlar. Çünkü dedik ki: "Ashâbı kiramın üzerinden bir itham söz konusu olduğu zaman sökülük başlar, bu sökülükten Kur'an gider." Çünkü şimdi çok iyi bir hesap yapalım:

Filanca sahabinin tartışılabilirliğini, atılabilirliğini, yalan söyleyebileceğini varsayalım. Peki, biz ashâbı kiramı tartıştık netice ne? Filan numaralı hadis kayboldu; Buhârî'den gitti. Bu hadisle kalmaz. Hadisler şöyle böyle, diyorsun ama hadisleri bize nakletmede geçen isim sayısı kaçtır? Bilemedin bindir. Bin kişiye yakın bir sahâbi kadrosu bizi Peygamber aleyhisselama ulaştırıyorlar. Daha çok sahâbi ismi biliyoruz ama hadis nakleden sahâbi çok yok. Bu bin sahabinin içine çözülebilirlik iksirini kattığın zaman bunun sonucu nedir? İki sene sonra masaya çağırılıp "şu hadisleri niye kaldırmıştık biz" "sahâbinin yalan söyleyebileceğini var saymıştık". Aynı adamlar Bakara suresini bize taşıdılar. Bakara suresini söylerken niye bunları düzgün kabul ettik? "Yani dünkü söylediği hadisteydi bu, Bakara suresinde sorun yok" nasıl diyeceksin? Onun için bu sirke bu hoşafın içine katılmamalı. Katıldıktan sonra "hoşafın şu kadarı sirke tarafından bozulsun bu kadar bozulmasın" diyemezsin; o bardağın içine damladı. Şeytan bu planı çok büyük bir geniş zaman içerisinde, çok derin tuzaklarla yürütüyor ama inşallah Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetini, ashâbı kiramı savunmayı Allah bize nasip edecek. Onların isminin etrafında da inşallah bir diriliş bulacağımızı Allah'tan umut ediyoruz.

Dördüncü olarak da dedik ki: Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de; Âl-i İmran suresinde yüz onuncu ayetinde: "siz insanlık için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz" buyuruyor. Bu söz bizim üzerimizde bir temenni gibi duruyor. Ama ashâbı kiramın üzerinde temenni gibi durmadı! Geldi ashâbı kiramın alınca

damga gibi yapıştı! Gerçekten Ümmeti Muhammed'in yüz akı, insanlığın yüz akı, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in gönülünün tacı oldular. Büyük hizmetler yaptılar. Onların bu en hayırlı ümmet olma vasfı sayesinde de –elhamdülillah- bugün biz Müslüman olduk. Bu da Allah'ın lütfu keremiyle oldu.

Sonra beşinci maddemizde, ne demiştik; ashabı kiram tebliğde herhangi bir Müslüman, herhangi bir hoca efendi, herhangi bir müçtehit gibi değildirler. Âdeta onların tencere gibi olduğu bir şeyde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem çorbasını pişirdi yani biz bir tas alıp o tasın içine çorba koyuyoruz ama ashabı kiram bir tencere gibi oldular. Cezalar onlara verildi, müjdeler onlara verildi, ilk namaz onlarla kılındı. Çok enteresan, çok böyle dikkatimi çeken bir örnektir: Sahabinin birisi namazda bir şeyler oluyor, hapşuruyor vesaire cevap veriyor öbürüne, konuşuyor. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem o sahabiye çağırıyor: “Yav sen ne yaptın namazda! Namaz böyle konuşulabilir yani ‘yerhamukellah’ filan denir bir şey değil namaz.” diyor. O sahabi de diyor ki yeni Müslüman olmuş namazı bilmiyor daha: “Yahu, diyor, gözleriyle beni yiyecekti diğer Müslümanlar.” diyor “Yiyeceklerdi beni!” diyor. “Nasıl öyle bir hata ettim!” diyor.

Şimdi bunun hangi boyutu bizim için önemli? Bakıyoruz, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz namaz öğretiyor ama hiçbir çocukken camiye gidip yaz tatilinde namaz öğrenmemişler, ninelerinden öğrenmemişler, namaz yeni farz ediliyor, bunlar yeni Müslüman olmuşlar. Hataları bunlar yaptılar, biz ne yapılmayacağını öğrendik. İnfakları bunlar yaptılar, çığır açıp bize böyle yapılacak diye hedef göstermiş oldular. Yani ashabı kiramın **حَيْرَ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ** ayetine muhataplığı yüzde yüz yerine oturmuştur. Allah onlardan razı olsun.

Bu işte ashabı kiram hakkında bizim seviyeli düşünmemizi, onları ulu orta irdelemememizi gerektiriyor. Ama namazda konuşacak, gülecek kadar da hata yaptıkları için de “masum değildiler” diyoruz. “Günahsız değildiler” diyoruz. Böylece dengeyi bulmuş oluyoruz Allah'ın izni ve lütfü ile.

Şimdi bir başka ashabı kiramı tebliğ, dini tebliğ açısından farklı duruma getiren Tirmizi'nin 2657. hadis-i şerifi hepimiz için bir değerlendirme konusudur. Meşhur Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in: **“نَضَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مَنَّا شَيْئاً فَبَلَّغَهُ كَمَا سَمِعَهُ، فَرُبَّ مُبَلِّغٍ أَوْعَىٰ مِنْ سَامِعٍ”** hadis-i şerifi şimdi bize söylendi, şu anda biz dinledik bunu. Mealini de söyleyelim belki anlamadık, diyeceğiz. Buyuruyor ki sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz: “Kim bizden bir şey duyup da duyduğu gibi onu başkasına aktarırsa Allah onun yüzünü güldürsün. Nice bir söz duyan insanlar olur ki onlar sözü anlatandan daha iyi anlayabilirler.” Çok açık bir emir bu! Sen git bir hadis mi biliyorsun onu anlat. Sen o hadisle üç iş yaptın belki yirmi iş yapacak o adam. Talebesi hocasından iyi olma ihtimali olan bir Ümmet'iz biz elhamdülillah. Talebesi hocasını geçer, hocası da bundan mutluluk duyar.

“نَضَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مَنَّا شَيْئاً” bizden bir şey duyup **فَبَلَّغَهُ كَمَا سَمِعَهُ** duyduğu gibi onu aktarandan Allah razı olsun, Allah yüzünü güldürsün, mutlu olsun” diye dua ediyor Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem. Sonra da sırrını açıklıyor: Bu Ümmet'in talebesi hocasından değerli olabilir. Bu arkadaşlar çok enteresan mucizevî hadislerden biridir. Ahmed bin Hanbel bir milyon hadis biliyordu bunun ne demek olduğunu konuşacağız. Sahabiden en çok hadis bilen Ebu Hureyre sekiz bin hadis biliyordu. Enes ibni Malik'ten çok hadis bilen hadis âlimi sayısı belki on bin tanedir. Çünkü geldi Enes'in, Âişe'nin, Ebu Hureyre'nin, İbni Mesud'un hepsinin hadisini toplayan bir talebeleri çıktı bunların. Böylece hadis ne buyuruyor: “Nice anlatılan kendisine ders verilen talebe vardır ki hocasından daha iyi işe yarar.” Oldu nitekim.

Ebu Hanife rahmetullahi aleyh, Enes ibni Malik gibi sahabe değildi. Ebu Hureyre kadar hadis bilmiyordu belki ama yüz binlerce fetvanın kaynağıdır Şu anda. Bu Ümmet'in bereketidir bu.

Şimdi Tirmizi'nin bu hadis-i Őerifini biz ne kadar uyguluyoruz, sahabe-i kiram -Allah onlardan razı olsun- ne kadar uyguladılar? Müslümanlar olarak evlerimizi bir Riyazu's-Salihin dersine ne kadar açabiliyoruz? Ashabı kiram kulaçlarını ne kadar yelken yaptılar rüzgâra hadis öğretmek için, öğrenmek için? Dedik ki: "Ashabı kiramla kıyas edilebilecek bir hoca yoktur." Onların hocalığının dengini kimse yapamaz. Biz bir hadisi "Ebu Hureyre rivayet etti, Enes ibni Malik rivayet etti, Ebu Said el-Hudri rivayet etti" derken filan yazarın kitabındaki hadis kitabında veya fıkıh kitabındaki bir konu gibi değildir bu. Onlar bu işin yüzde yüz hakkını verdiler. "Benden bir ayet olsun anlatın, kim benim bir sözümü başkasına naklederse yüzü gülsün, mutlu olsun." sözünü alıp harçlık gibi götürdüler. "Âmin, âmin ya Resûlullah" demediler. "Âmin ya Rabb'i âmin ya nasip hepimize inşallah." Bizim felsefemiz "âmin ya Resûlullah", onlarınki: "Peki ya Resûlullah lebbeyke ya Resûlullah lebbeyke ya Resûlullah! Tamam ya Resûlullah" tamam, tamam, tamam başka bir Şey yok tamam! Hem de arkadaşlar tamam da değil 'tamam' Arapça bir kelimedir. 'Tamam' tamam demek Arapça. Lebbeyke ya Resûlullah! يَا صَفِيَّةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ "Baş göz üstüne, baş göz üstüne." Bu yüzden Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onlara da نَصَّرَ اللَّهُ امْرَأً dedi bize de نَصَّرَ اللَّهُ امْرَأً "Allah o adamın yüzünü güldürsün benim bir hadisimi taşırsa." dedi. Onlar bir hadis için diyar diyar dolaŐtılar, biz bir hadisi sıcak radyatörün dibinde okumaya ne kadar vakit ayırabiliyoruz? Ama tenkide, ileri geri konuşmaya geldi mi ashabı kiramı ağabey gibi, amca gibi konuşuyoruz, münakaŐa ediyoruz, cüret gösterebiliyoruz, maazallah. İşte ashabı kiramın farklarından biri.

Bir başka fark Ebu Davud'un 3659. Hadisi, Ahmed bin Hanbel'in 2945. hadis-i Şerifi, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, ashabına hitap ediyor bunu yorumlayacağız. تَسْمَعُونَ وَيُسْمَعُ مِنْكُمْ وَيُسْمَعُ مِنْ سَمِعُوا وَيُسْمَعُ مِنْكُمْ وَيُسْمَعُ مِنْ سَمِعُوا "Siz dinliyorsunuz." "Sizden de dinlenecek, sizi dinleyenler de dinlenecek."

Bu bir mucizedir. Ne mucizesidir? Yani siz benim hadislerimi duyuyorsunuz ayetleri benden duyuyorsunuz sizin talebeleriniz olacak siz benim talebelerim olduğunuz gibi. Talebelerinizin de talebesi olacak. Allah'ın izniyle hadis, ayet yani Kur'an ve Sünnet ilmi hiçbir zaman kesilmeyecek. Ama en başta sahabe-i kiram o zinciri kurmasalardı bu zincir halkası kurulamayacaktı. İlk onlar! Onlarla başladı bu zincir. Dolayısıyla bereket de onların elindedir.

Burada kardeşler; çok ince bir hesap yapabiliriz. Ben bir gence abdest almayı öğrettim bir köyde, diyelim. O da benim öğrettiğim abdestle abdest alıp namaz kılmaya başladı. Hadis-i Şerif çok açık değil mi? Ben ona abdest öğrettiğim için o abdest aldıkça ve sevap kazandıkça o sevaptan bana da yazılıyor, bunda bir Őüphe var mı? Hayır. O ikinci bir kimseye abdest öğretti, dolayısıyla benim öğrettiğim abdest kaçta çıkmış oldu? İki'ye. Onun talebesi abdest öğrettiği talebesi abdest aldıkça ona sevap yazılacak, ona sevap yazılırken asıl yazılan ben olmuş olacağım. Dolayısıyla ben kendim abdest aldım bir sevap kazandım, öğrettiğim talebenin abdesti de bana geldi. Onunki hariç tabi, kendi sevabı dolu. Onun öğrettiği de bana geldi dolaylı olarak. Yirmi sene sonra öğretti, öğrettiler otuz tane oldu. Ben hâlâ yaşıyorum veya öldüm, onlar toplam günde yirmi abdest alınca ben yirmi abdest almıŐ olacağım. "Bize Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem abdesti Őöyledir" diye Osman ibni Affan'ın bir hadisi var. Tam manasıyla abdest bu Őekildedir, diye bir hadis. Hemen hemen tüm ümmet o hadisten abdest öğreniyor, diyelim. Mesela; bir milyar insanın en azından yüz bini namaz kıyor, diyelim. Bu yüz bin abdestten her biri abdest aldıkça sevap kazandığı gibi Osman ibni Affan da her gün yüz bin abdest

alıyor demektir. Bin dört yüz senedir de böyle abdest alıyor. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de başöğretmen olduğu için katrilyonlarca abdest alıyor her gün. Dolayısıyla herhangi bir Müslüman hocalığını veya sevabını ashabi kiramla ölçemez. Ne toplayacaksın da sahabiyle ölçeceksin bunu.

Herhangi bir şeyh efendi, müçtehit, âlim, Allah dostu ne kadar değeri yüksek olursa olsun bu dini kendi çorbası gibi kazanında pişirip bize ulaştıran ashabi kiramın düzeyine ulaşamaz hiçbir zaman. Bu matematiksel olarak mümkün değildir. İki bin sene yaşaman lazım. Bir milyon insana abdest, Kur'an öğretmen lazım ki Ebu Hureyre'nin seviyesine gelebilesin. Hepsinin de namaz ehli olması lazım. Bunun için ashabi kiramı konuşurken, ashabi kiram hakkında herhangi bir şekilde masumiyet, peygamberlik iddiası olabilecek laubaliliklerde konuşmaktan Allah'a sığınırız. Onları bizim Kur'an kursu hocamız gibi, camide namaz kıldıran imamımız gibi görmekten de Allah'a sığınırız. Yerleri farklı, Allah onları sevdi. Sevdiği gibi de Peygamber'inin dostu yaptı. Peygamber aleyhisselama çile çektirip sonra iman edenleri oldu. Hemen teslim olanları oldu. Ama Allah ve Peygamber'i hepsini sonunda tertemiz kabul etti.

Halid bin Velid'i çok enteresan bir şekilde sevdi. Çok tatlı bir hatıra Halid bin Velid ile ilgili nakledeyim. Halid bin Velid'in lakabı "Seyfullahî'l Meslûl" dur. Seyfullah, Allah'ın kılıcı; el-meslul, kınından çıkmış, demek. Kılıç kınında duruyor ya "Seyfullahî'l Meslûl" "kınından çıkmış kılıç" demek. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem onu böyle övmüş. "Sen Allah'ın kınından çıkmış kılıcsın, yani iyi bir kahramansın." demiş.

Filistin ilk defa Ömer bin Hattab zamanında Halid bin Velid'in de bulunduğu bir ordu ile fethedildi. Birisi Halid bin Velid'e diyor ki: "Halid" diyor. "Ömer seni görevden aldı ya herhâlde sen başarısızsın." diyor. Herhâlde başarısız olacaksın gibi bir şey görünüyor, yanındaki başka biri diyor ki: "Ağzına dikkat etsin!" diyor. "Allah'tan kork!" diyor. "Bu adama Resûlullah "Seyfullah" dedi. "Allah'ın kılıcı" dedi. Allah, kılıcı kırılmaz biridir dikkat et!" dedi. Yorumunu anlayabildiniz mi? Buna Resûlullah "Allah'ın kılıcı" diyor. Allah'ın kılıcı mağlup olmaz. Ömer bunu kınına koydu, kullanmıyor ama Halid'e mağlubiyet getirtme! Allah bilir ya bir savaşta bir mağlup olmasın diye Allah onu erken yaşta emekli ettirdi. Kısa bir zaman sonra da öldü. Böylece Efendimiz'in bu sözü de yalancı çıkmamış oldu. Herhalde mucizelerden birisi de bu olsa gerek. Ashabi kiramı bu mantıkla görmek gerekiyor. Her birini Allah çok güzel bir şekilde bir yerde değerlendirdi. Ve buldukları boşlukları çok tatlı değerlendirdiler. Sanki daha iyisi olmaz gibi değerlendirdiler.

Kardeşler,

Ashabi kiramın üzerinde konuşacağımız bir başka mesele de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz ashabi kiramını eğitmiştir. Sadece okutmuş değildir. Yani Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem -la teşbih vela temsil- Cuma Vaazı'nda vaaz edip cumadan sonra işine giden bir imam efendi gibi değildi. Bir anne gibi, bir baba gibi küçük çocuğuna yürümeyi öğreten bir anne gibi ashabi kirama İslam'ı öğretti. Binaenaleyh -altı çizilecek nokta bu- ashabi kiram vaazlarda duyduklarını anlatan birileri değildir. İslam eğitimi görmüş insanlardırlar onlar. O yüzden "İbni Mes'ud böyle yaptı ben de böyle yaparım." dediği zaman Ebu Hanife yanlış iş yapmış olmuyor. Medine'de okula gitmiş, Medine üniversitesini bitirmiş biri değil İbni Mes'ud. Resûlullah'ın İslam eğitimi verdiği insandır o. Onun için Enes ibni Malik filan yerde şöyle bir iş yaptı biz de peşinden gittik. Yanlışmış, hiç önemsemeyiz bunu. Neden? Enes ibni Malik sıradan bir hacı amca değil ki. Enes ibni Malik çocukluğunda hoca efendilerle oturup kalkmış birisi değil ki. Resûlullah'tan eğitilmiş bir insan. Eğitim görmüş birisi, öğretim değil ama. Zira bir şeyi öğretmek başka, bir şeyi eğitmek başka. Eğitip onu onun idraki, kanı, havası, teneffüsü

haline getirmek başka şey, bu böyledir deyip kâğıt üzerinden veya sözlü olarak nasihat etmek başka bir şey.

Ashabı kiramı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem eğitmiştir. Hanımlarıyla uğraşır gibi Müslümanların kadınlarıyla uğraşmıştır. Çocuklarını -çok farklı örneklerini biliyoruz- ashabı kiramın eğitmiştir. Bu böyle olmaz şöyle olur. Mesela; genç bir çocuk deriyi kesiyor bir tarafından, telef ediyor görmüş “yavrum deri öyle soyulmaz” buyurmuş. Bildiğiniz bir olay. “Sen çekil kenara bakayım” demiş, deriyi kuyruğuna kadar getirip “bak böyle yüzülüyor” demiş. “Sen yaraladın deriyi hep” demiş. Eğitim budur. “Şöyle kesersin bıçakla şöyle vurursun” demek öğretimdir. O öğretmen işi, eğitmenlik başka bir şey.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ashabı kiramı eğitmiştir. Eğittiği için de ashabı kiram elini şakağına koyup “Allah böyle murat ediyor” dediği zaman kafasından zevkine göre konuşan birisi olmadığı anlaşılır. Kendisi filan konuda hata yapan bir Müslüman bile olsa Allah’ın izniyle İslam adına yanlış şey konuşmayan birisi olduğuna inanırız biz. Çünkü onlar İslam’ı sıradan hele hele fetva verecek düzeydeki ashabın büyüklerinden olanlar hakkında kesinlikle sıradan bir Müslüman muamelesi görmüyoruz.

Burada Buharî’nin ve Ebu Davud’un rivayet ettiği bir hadisi şerif hepimizin dikkatini çekecek örnek oluşturuyor. Bera ibni Azib radiyallahu anh ashabı kiramın değerlerinden biri. Çok enteresan bir hatıra naklediyor. Bu hatırayı biz bu eğitim yapma, öğretim ve eğitim yapmanın örneği olarak algılıyoruz. Çok örnekler bulabiliriz. Ashabı kirama “böyle olmaz şöyle olur” diye düzeltiyor ama burada bir şeye dikkat edeceğiz.

Diyor ki: “Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bana buyurdu ki: ‘Bera, yatağına geldiğin zaman yani yatacağın zaman abdest al sonra sağ tarafına yani namaz abdesti gibi al sonra sağ tarafına eline koyarak yat. Yatınca da de ki: “ **اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَقَفَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ،** ” Böyle de. Bunu böyle de. “ **رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ أَمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ** ” **“فَإِنْ مِتُّ مِنْ لَيْلَتِكَ فَأَنْتَ عَلَى الْفِطْرَةِ”** “Sen bu sözleri söyledikten sonra o gece ölürsen fitrat üzere ölmüş olursun. Yani annenden doğduğun gibi temiz ölürsün. Bu akşam yatmadan önce bunları son söz olarak söyleyeceksin ama daha dünya kelamı konuşmayacaksın.” Böylece kendini Rabb’ine teslim etmiş oluyorsun.

Şimdi burada Bera ibni Azib radiyallahu anh diyorlar ki: “Dedim ki ‘ya Resûlullah bir tekrar edeyim bakayım ezberleyebildim mi?’ Eğitim yapıyor çünkü. **اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** aynı duayı Efendimiz ona okuyunca okumaya başlamış, bakalım ezberledim mi diye. Bu duada ne diyordu **لَا مَلْجَأَ** Allah’ım indirdiğin kitaba iman ettim. **وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً** Gönderdiğin Nebi’ne iman ettim.’ **وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.** Oraya geldiğimde, diyor. Şöyle okumuş:

اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَقَفَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً Nebi kelimesini Resûl kelimesiyle değiştirmiş. Biraz önce efendimiz ne okudu **“رَغْبَةً** gönderdiğin peygamberine **لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ أَمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ** iman ettim.

Nebi ne demek? Peygamber demek. Resûl ne demek? Peygamber demek. Aynı anlamı çift kelimeleri bunlar. Evet, istilâhî mana farkları var **وَرَسُولِكَ الَّذِي أُرْسِلْتُ** i tekrar ederken duayı **وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أُرْسِلْتُ** Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuş ki: **لا، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أُرْسِلْتُ**. Ben sana öyle demedim. **وَبِنَبِيِّكَ** diyeceksin.”

Şimdi bu namazın farzlarından biri değil. Vaciplerden biri değil. Kur’an ayeti değil. Anlamı bozan bir hata da değil bu. Anlam bozulmuyor. Ama Peygamber aleyhisselam eğitim yapıyor. Her gelen öyle bir kelimeyi başka bir eş anlamlısıyla değiştirse bu güne, bu din sağlam gelemezdi.

Burada bu hadis-i şerif Buharî’nin 247. hadisi şerifi; Ebu Davud’un da 5046. hadisi şerifidir. Burada Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem tek bir örnek, bu örnekleri çoğaltmak istemiyorum. Bir örnek üzerinden bir şeyler anlatıp giden cami hocası gibi davranmadığını nesil yetiştiren bir peygamber gibi davrandığını görüyoruz sallallahu aleyhi ve sellem. Bu ciddiyet, bu titizlik çok açıdan bizi ilgilendiriyor. Birincisi; ashabın nasıl bir medresenin talebesi olduklarını. Öyle “Ashabı Suffa varmış, karınları açmış işte toz duman içerisinde oturuyormuş orda, gelen onlara bir salkım hurma veriyormuş. İşte ondan sonra savaş olursa gidiyorlar ondan sonra da akşam da Kur’an dinliyorlarmış, gecede orada hurma dallarının altında yatıyorlarmış.” Çok seviyesizce bir anlatım bu. Çok seviyesizce bir anlatım.

Allah, peygamber gönderdi. Peygamber’i de mübarek bir nesil buldu. O mübarek nesil de bu ciddi eğitime tabi tutuldular. Böyle bir yani **وَبِنَبِيِّكَ** dedim ben **وَرَسُولِكَ** demedim. Hâlbuki ikisi de aynı manada olduğu hâlde bu kadar titiz olan bir Peygamber akşam namazını yanlışlıkla üç rekât kıldı yanlışlıkla dört rekât kıldı ona müsaade eder mi acaba? Farz değil vacip değil bu. Müekket sünnetlerden de değil bu duayı okumak. “Yatarken oku bunu” buyurmuş. Mesela; öğle namazının ilk sünnetimi daha kuvvetli sünnettir yatarken bu duayı okumak mı daha kuvvetli sünnettir? Öğle namazının yanında bu onda bir bile değil. Buna rağmen taviz yok. Hatırlıyorsanız mezar kazarken sahabi kazmayı böyle gelişi güzel vurunca ne buyurmuştu: “Yahu şu mezarı düz kazın. Tamam, ölüye faydası yok ama siz işinizi ciddi yapın” buyurmuştu. Eğitimci çünkü.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem öğretmen değildir eğitimcidir. Yani “öğretmen değildir” derken bizim anladığımız manada saatine bakıyor elli dakika sonra saat bittiği için bırakıp gidiyor. Öyle öğretmen değildir. Güneşe bakıyor, Güneş de sadece namazları gösteriyor başka bir şeyleri göstermiyor zaten. Yirmi dört saati ders olarak görüyor. Evini, sokağı her yeri ders olarak görüyor. Ne konuşacağını insanlara söylüyor. ‘Öyle deme. Böyle de’ diyor.

Birisi geliyor:

-Selamun aleykum ya Resûlullah!

-Ve aleykum selam. Hoş geldin.

-Ben filancaym, diyor.

-Bir dakika bu isim hoş bir isim değil kendine güzel bir isim bul. Değiştir bu ismi, diyor. Eğitimci. Allah onlardan razı olsun ashabı kiram, Peygamber aleyhisselamın eğitimini gördüler. Öyle camide Cuma Vaazı’nda üç hadis dinleyip âlim olmadılar. Evet, hepsi bu eğitimi görme fırsatı bulamadılar. Geç Müslüman olanlar oldu. Başka görevlere görevlendirildikleri için bu derslere katılamayanlar oldu. Ama Ümmet’inin müçtehitleri, âlimleri, hocaları olarak dünyaya saldığı nesli bu şekilde yetiştirdi sallallahu

aleyhi ve sellem. Buharî ve Ebu Davud'dan naklettiğimiz bu örneği Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in ashâbı ile ilgili nasıl bir eğitim gördüklerini anlama bakımından inceliyoruz. Aynı zamanda da baştan beri tekrar ettiğimiz "Biz hadis derken Resûlullah anlıyoruz. Ve bu hadisleri bize nakledende ashâbı kiramdır" dedik. Ashâbı kiramla ilgili belli karakteristik özelliklerini saydık ki kazara bunları herhangi bir yerin hocası, herhangi bir müçtehit filan zannetmeyelim diye. Herhangi gibi bir âlim zannetmeyelim diye.

Çok değerli bir hoca efendi filan değil ashâbı kiram. Allah onları bizim ilk halkamız olarak seçmiştir. Hiç çaresi yok kimsenin, kıyamete kadar "Lailaheillallah Muhammed'un resûlullah" demek şerefine nail olan herkes ashâbı kirama minnettar yaşayacaktır. Kimsenin bunda muafiyeti yoktur. "Lailaheillallah" dediysen ashâbı kirama minnettarsın. Çünkü onlar bu yükün altına girmeselerdi çorba onların kazan olduğu kazanda pişmeseydi biz İslamiyet'i bu titizlikle bulamazdık.

Eğer ashâbı kiramın kıymetini anlamak istiyorsak İsa aleyhisselamdan ve Musa aleyhisselamdan, Davud aleyhisselamdan sonraki Müslümanlara bakalım. Yüz sene korunamadı Hıristiyanlık. İsa aleyhisselamın dini ki o da İslam nihayetinde. Musa aleyhisselamdan elli sene sonra ortada ne Tevrat kaldı ne Musa aleyhisselamın Şeriat'ı kaldı. Ama bugün "elhamdülillah وَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ" demiştim sana وَرَسُولِكَ dememişim" diyen uyarı bile elimizde hamdolsun. Hem de öyle ki benim nüfus kâğıdında çıkarsa belki kayıtlara ters bir rakam filan çıkar ama Allah'ın izniyle Buharî'de böyle bir tereddüt yok elhamdülillah. Üstelik onlarca örnek hatta yüzlerce, şu anda aklımda belki yüz tane örnek sayabilirim Sahabi Peygamber aleyhisselamın onu nasıl ayıpladığını anlatıyor. "Sana ben dememiş miydin" diyor. "Niye böyle yaptın" diyor. Hadi hep övdükleri şeyleri anlatıyorlar, diyelim. Geliyor kendisi: "ben şöyle bir hata ettim, yüzüm kızardı fena bir şekilde Resûlullah salla beni şamarladı" diyor. "Şöyle azarladı beni" diyor. "Bir daha yapma" dedi" diyor. Hani hep övüldükleri şeyleri anlatmıyorlar. Yerildikleri, tenkit edildikleri oldu. Yani ayetler iniyor haklarında "niye böyle yapıyorsunuz" diye. O ayetleri: "bu benim hakkımda indi, Allah beni affetsin" diyor. Çünkü dertleri onların reklam yapmak değil. Allah onları "benden duyduğunuzu anlatın" diyen Peygamber'inin hoparlörü gibi koyduğunu anladılar. Bu göreve de sadık kaldılar.

Buradan biz çok şey kendimize çıkarıyoruz onları anlıyoruz bir. İki, Müslümanlık nedir hocalık nedir davetçilik nedir, İslam adına yazı yazmak nedir, bir camide imam olmak nedir, İmam Hatip Lisesi'nde hadis dersi hocası, tefsir hocası olmak nedir bunu anlıyoruz. Kıyamet günü bunlarla beraber cennete gireceğiz inşallah. Bu ihlâsı onların bu ihlâs ve gayretini ölçü alırsa Allah, giriş sıkıntısı olabilir. Bunlardan da Allah razı oldu radiyallahu anhum Allah onlardan razı. Üstelikte yani içki içeni oldu zina edeni oldu. Eli kötülüğe bulaşanı oldu buna rağmen Allah onlardan razı oldu neden çünkü bu hatalarında inatlaşmadılar. Kaydı ayakları baktılar ki kayıyoruz hemen ayağa kalktılar toparlandılar tövbe edip eskisinden daha temiz hale geldiler. Ashâbı kiram hakkında bunu düşünüyoruz.

Bir madde daha sanki bir altıncı madde gibi ilave etmemizde fayda var. Ashâbı kiramla ilgili ama bunu bir altıncı madde gibi saymak istemiyorum. Sahabeden sonraki tabiin ondan sonraki ondan sonraki üç, dört nesil yani bize ulaştıran bütün o âlimlerin hepsiyle ilgili her hoca ile ilgili vaaz eden herkesle ilgili hele hele öyle oturup bir yerde birbirlerine vaaz eden kadınlarla ilgili aman Allah'ım kadınlarla ilgili nezu billahi Teâlâ. Şu hadisi şerif Buharî ve Müslim'in rivayet ettiği hemen hemen mütevatir hadislerdeki en örnek hadislerden birisidir "مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهَا مِنَ النَّارِ" "bilerek bana yalan ulaştıran -yani Resûlullah böyle dedi diye yalan söyleyen- cehennemdeki yerini hazırlasın."

“Çok büyük günah işlemiştir” filan demiyor. Günah münah yok “cehennemdeki yerine hazırlan sen” diyor. ‘Resûlullah dedi’ diye yalan söylüyorsun sen. Çünkü bir suç kumar oldu, zina oldu, insan öldürmek oldu o arada kalan lokal bir suçtur. Ama Resûlullah’ın adına uydurulmuş bir yalan kıyamete kadar milyarlarca insanı yanlış yönlendirmektir. Yani bir cinayet, herhangi yalan, herhangi bir namaz kılmamak, içki içmek İslam yoluna dökülmüş bir kara leke gibidir. Geçtin mi biter. Ama yalan söz “Resûlullah böyle” dediğin zaman yolu sağa kaydırıyorsun, sola kaydırıyorsun. Yol saptırıyorsun. Allah’ın gösterdiği hedefin yüzde üç derecesini kaydırıyorsun. Yüzde iki başka yöne kaydırıyorsun. Ümmeti Muhammed’i, Peygamber aleyhisselami Veda Haccı’ndan son insana kadar olan binlerce senelik insan neslinin Allah’a yanlış ulaşmasına sebep oluyorsun. Binlerce insanı yalan olmayan bir şeyle umut var ediyorsun.

“Şu kadar şu kadarı söyleyen, şu kadar sevap kazanacak” diyorsun adam da takla atıyor. “Ben ya Rabb! Bunu yedi defa fazla dedim, üstelik herhalde melekler yorulmuştur sevabımı yazmaktan.” Kıyamet günü gidip bakacak ki adam, hiç sevap yok sevap diye bir şey yok ortada. “Ulan ne oldu bizim tırlar dolusu sevap?” Hani Resûlullah demişti ki: “Şu saatte şunu yapan şu kadar sevap kazanacak nerde, ne oldu bu?” Öyle bir şey dememişti ki Resûlullah. Bu on binlerce sana aldanıp o uydurma hadisle bu işi yapan insanlar yakana yapışacak kıyamet günü. Getir sevaplarımızı diyecek. Hangi hacla, hangi Kur’an okumakla kapatacağın o açığı sen. Helalleşmenin hiçbir çeşit mümkün olmadığı yerde bu afetle karşılaşacak insan. Bunun için Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz’in mütevatir hadisi şeriflerinden kaynağı Buharî, Müslim her hadis kitabında hemen hemen ilk başlarda bu hadis zikredilir:

"مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهَا مِنَ النَّارِ" “Benim ağzımdan yalan uyduran cehennemdeki yerini hazırlasın” buyuruyor. Öyle yani günah işledin tövbe et filan değil. Çok büyük suç bu. Allah muhafaza buyursun. Bu kadar senedir Rabb’ime hamdu senalar olsun işte Kur’an ile Şeriat ilimleriyle meşgulüz kenarından vesairenden. Bazen kadınlar meclisinden sorular geliyor, aman Allah’ım öyle sözler, öyle acayip şeyler ki yani ne duydum ne duyanı duydum. “Şunu yapan şöyle olurmuş.” Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bunu çok gizlice Ebu Bekir’e söylediği için bunu diğer sahabiler bilmiyormuş. Diğer sahabiler bile Ebu Bekir’den duymadı sen nerden duydun bin dört yüz sene sonra? “Bunu niye söyledin” sorulduğunda nokta şuraya gidiyor: “çok örtünsünler kadınlar diye dedim”. Alimallah bir kadının açık gezmesi onun ve onunla işte bedenine bakıp günaha girecek elli, yüz Müslüman toplam yüz kişinin cinayetidir diyelim. Hepsini istiğfar etse bu kapanır. Ama Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem söylemediği bir sözü söylettirmek bir kadının çıplak gezmesinden daha büyük bir afet maazallah.

Bu Ümmet Resûlullah’ını seviyor diye -aleyhisselatu vesselam- onun ağzından yalan uyduracak bir Ümmet değildir. Öbür taraftan -dikkat ediniz kardeşler- Ömer bin Hattab radiyallahu anh Ebu Hureyre’yi bir gün çağırılmış. İleride göreceğiz bunu hadislerin yazılması diye bir ders yapacağız orada göreceğiz inşallah. “Bana bak Ebu Hureyre, gittiğim her yerde ‘Ebu Hureyre dedi ki Resûlullah diyormuş’ diyorlar. Sen bu kadar hadisi nerden duydun, dün Müslüman oldun sen” demiş. Ebu Hureyre Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem son iki buçuk senesinde Müslüman oldu. Yani bilemedin üç sene Müslüman olarak yaşadı. İşte şuradan duydum, buradan duydum. Kalkmış demiş ki: “Bak mesela; filanca hadisi duydum diyorsun ya bana şahit getirirsin ya ne yapacağımı biliyorsun” demiş. Ne ne yapacağını herkes tahmin ediyor, hiç şakası yok. Resûlullah’ın adına sen nasıl söz söylersin? Çünkü söylediğin herhangi bir gazete haberi değil. Kıyamete kadar bütün Müslümanlar “Resûlullah böyle dedi” diye inanacak. Ve üstelik sen kolay şeyler söylediğin için de cihattan vazgeçecek insanlar. Yedi bin defa şunu dedin mi yedi bin cihat etmiş sayılırsın diye oradan boş boş umutla bekleyecek öyle.

Resûlullah adına yalan söylemek basit bir şey değil. Gökten güneş düşse kafana daha hafifti senin için. O da zavallı gitmiş: “Yahu Müslümanlar duyan var mı Resûlullah’tan bu sözü benden başka?” Bulmuş falanca da duymuş, getirmiş Ömer’e: ‘bak bu da duydu’ demiş. ‘İyi gidebilirsin’ demiş.

Başkalarına da yapmış bunu. Ebu Musa’ya da yapmış. “Ne yapıyorsunuz, ulu orta Resûlullah’ın adına konuşuyorsunuz” demiş. E şimdi sen Kur’an okuyabiliyor musun? Yok. Tefsir zaten duyduğun yok, hadis duyduğun yok, Arapça yok doğru dürüst Türkçe bilmiyorsun. Özelliği; biraz daha yaşlı, işte kocasıyla hacca gitmiş. O hacca gidince de bir flaş diskle bunun kafasına bütün Peygamber aleyhisselama ait bilgileri tartmışlar. Gelir gelmez allame zaten. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in söylemediği sözleri ona söylemiş gibi söylettirmek hangi afete işaret ediyor onu vurguluyorum.

Şimdi bu **مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُوا مِنَ النَّارِ** sözü Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ahabına söylediği sözdür. Çünkü bu sözü bize ahabî kiram taşıdılar. Şimdi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in etrafında can veren, mallarını veren, hiçbir fedakârlığı esirgemeyen, “öl” dese ölseler dirilse bir saat sonra bir daha “öl” dese bir daha ölmeye, yüz defa her gün ölmeye hazırlar önlerinde. Uğruna mallar, canlar her şeyini terk ettiler. Bir önceki derste örnek verdik yani onun uğruna onun yanında olmayı bile gerekli görmediler. Muaz örneğini mesela hatırlayınız. ‘Beni bir daha burada bulamazsın Muaz’ dedi “iyi, selamünaleyküm” dedi, çekti gitti. Çünkü Resûlullah’ın davası Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden daha değerliydi onlar için. Şimdi bu insanlara Peygamber aleyhisselam Efendimiz **مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُوا مِنَ النَّارِ** “cehennemde hazırlansın” dedi. Sen Ebu Hureyre’ye, Enes ibni Malik’e duymadığı bir sözü nasıl söylettireceksin? O iman sahibi adamlar Peygamber adına yalan söyleyebilirler mi? Sırf bu nedenle dikkat ederseniz gerçi ne kadar tabi Arapçasını takip ediyorsunuz hadis okurken, hutbelerde hadis okunduktan sonra **قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أو كما قال** derler. ‘Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurmuştu ya da nasıl buyurduysa artık.’ Yani aman Resûlullah’ın belki bir virgülü vardı orada onu unuttuk ne olur ne olmaz. Yani nasıl dediye artık ben hatamı kabul ediyorum. Bu neyi gösteriyor **مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُوا مِنَ النَّارِ** ikazının hâlâ kulaklarda canlı olduğunu gösteriyor. Hâlâ ahabî kiram gibi Müslümanların Allah’tan korkanları Peygamber adına yalan konuşmaktan korkuyorlar demek. Eğer bu titizlik olmasaydı bize Kur’an bile sağlam gelemezdi. Allah onlardan razı olsun.

Ahabî kiram Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem adlıları emaneti can, mal, namus gibi gördüler. Onların bu titizleri sayesinde de ‘şöyle nefes aldı, böyle oturdu, namazı böyle kıldı’ diye her şeyini öğrendik. Filmden izler gibi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem izleyebiliyoruz. Elhamdülillah bu ne büyük nimettir. Ne büyük lütfudur Allah’ın bu. Bu kadar büyük lütfun asıl aletleri veya asıl bu rolü oynayanlar ahabî kiramdırlar. Bu sebeple tekrar bu konumuza dönüyoruz:

Ahabî kiram ve yalan bir araya gelmez, gelmedi elhamdülillah. Gelecek olsaydı kendi hatalarını konuşmazlardı onlar. Kamufle ederlerdi o hataları. ‘Ben zannediyorum ki’ diye konuşmaya başlardı. Hâlbuki bakıyoruz ki Peygamber aleyhisselam Efendimiz’den on sene sonra mesela; bir sahabe bir şey anlatıyor: “yani böyle parmaklarını kaldırmıştı iki parmağını mı kaldırmıştı üç parmağını mı onu hatırlayamıyorum ama” diye anlatmaya başlıyor. Uzaktaymış da parmaklarını böyle görmüş. “Üç parmak mı kaldırdı iki parmak mı kaldırdı, şu iki parmağı mıydı şu iki parmağı mıydı” bu ayrıntıya varıncaya kadar. “Elini kaldırmıştı” demiyor “başparmağıyla onun yanındaki parmağını kaldırmıştı” diyor. Hâlbuki onun hiçbir önemi yok. Olsun filmi naklediyor ya bize, olduğu gibi naklediyor. Allah onu tutanak kâtibi olarak yaratmış. Görevlerini en iyi şekilde yapmaya çalışmışlar.

Bu hadisi şeriften kardeşler her şeyden önce hadis okurken; hadis naklederken bir mü'min olarak hangi ciddiyetle hadise sahip çıkmam gerektiğini anlıyorum. İki; bu hadis ashabin kulağında küpeydi. Bu hadisi yetmişe yakın sahabi nakletmiş. **مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّءْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ**. Yetmişten de fazla sahabi bunu naklediyor. Ne kadar sık sık tekrar etmiş bunu Efendimiz demek ki. Yoğun tekrardan dolayı bunu hemen hemen her sahabi duymuş. Bu yüzden de pek çok sahabi kenara çekilmiş, hadis nakletmemiş. Mesela; -ileride örnek olarak göreceğiz- sahabi yaşlı. “Yahu sen bize hadis anlatırdın niye anlatmıyorsun” diyorlar. Elini şakağına koyuyor ‘yaşlandım’ diyor. ‘Resûlullah’ın sözleri bir yaşlının kaldıracığı şeyler değil. Unutmuş olabilirim, neyime gerek başkasına sorun’ diyor. “E biz Uhud’a giderken Peygamber’le biz o zaman gençtik tabi...” Öyle asker hikâyesi anlatmak yok. Din anlatıyorsun sen. Anlattığın her şey kıyamete kadar insanların “Allah” demesine yardım edecek veya kâfirlere taviz olacak. Sen cennet, cehennem anahtarlarını veriyorsun, insanlara şifrelerini dağıtıyorsun.

Tekrar özetleyecek olursak kardeşler bir, biz ‘Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem dedi ki’ dediğimizde yani bir hadis konuştuğumuzda Resûlullah ne demekse bizim için o duyguyla dinleriz onu. İki; Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ashabını sıradan bir talebe görmeyiz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ashabı Allah’ın seçilmiş kullarıdır. Üç; onların hakkında biz “olayın şahitleri” bile demiyoruz “olayın aktörleri” diyoruz. Yani elimizdeki Kur’an, elimizdeki hadisi şerifler anlatılırken ashabı kiram bunları dinlemişti ya da filmi onlar izlemişti değil. Onların üzerinde oldu bitti bu zaten. Dolayısıyla onlar gibi birisinin anlamış olması mümkün değil. Dolayısıyla onların yaptığı bir yorum haklı olarak yaptıkları yorumdur. Onun yaptığı yorumda yanlışlık olsa bile benim yaptığım doğru yorumdan o daha doğrudur. Onun yorumlamak doğal hakkı benimki zorlamayla elde edilmiş bir haklıdır.

Ve bir dördüncü husus; ashabı kiram bu dinin tebliğcileridirler. Ama bu tebliğ benim burada konuşmam gibi bir konferans salonunda bir hoca efendinin konuşması gibi, bir camide bir imam efendinin Cuma Vaazı yapması gibi değildir. “Al bunu bir sonraki kuşağa taşı, emanet ettim sana” diyen Resûlullah’ın kendi ellerine koyduğu emanettir o. Bizim gibi imtihandan iyi puan almak için ders çalışıp ezberledikleri hadisleri anlatmadılar. “Al bunu götür” diye bizzat emanet taşıdılar. Onların hocalığı, emanetçiliği, tebliğciliği bu mantıkla görülmeli.

Aynı şekilde dedik ki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz ashabını öğretmekten çok eğiterek yetiştirdi, eğitim yaptı. Çok örnekler var. Sadece nafile bir ibadet üzerinden farz, vacip olmayan haram, mekruh olmayan bir şey üzerinden bir örnek verdik. Yani bir gece yatarken okunan dua **وَبِنَبِيِّكَ** **الَّذِي أَرْسَلْتَ** yi **وَرَسُولِكَ** **الَّذِي أَرْسَلْتَ** okuyunca hop öyle değil **وَرَسُولِكَ** demedim **وَبِنَبِيِّكَ** dedim, diye ikaz ediyor. Aynı şeyi hacda bir hatada yaptığını düşünün. Mesela; Kur’an okurken bir ayeti yanlış okuyarak geçtiğini düşün susması mümkün mü Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in? Dolayısıyla ashabı kiram tasdik edilmiş bir eğitimcidir. O yüzden biz ashabı kiramı bu farkla ele alıyoruz.

Sonra son nokta olarak hem ashabı kiram için hem de diğer nesiller için yani diğer hadisleri bize ulaştıran âlimlerimiz Allah onlardan razı olsun onlar için geçerli bir söz, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mütevatir sözü: ‘Benim adıma yalan konuşan cehennemdeki yerine hazırlansın hazırlansın hazırlansın.’ Bu ikazı ashabı kiram çok iyi bildiler, ashabı kiramda çok örnekler görüyoruz. Yer yer bu örnekler geçecek, ödleri patlamış deyim yerindeyse “aman Resûlullah hakkında bir yanlış söylerim” diye. Bu yüzden en ince ayrıntılara varıncaya kadar gayet dikkatli bir şekilde anlatmaya çalışmışlar. Ashabı kiram böyleydi biz de böyle olmamız lazım diyoruz.

Ve kardeşler, bu sonuçtan şunu çıkarıyoruz ki ashabı kiram Allah onlardan razı olsun Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hoparlörü durumundadır. Ses Resûlullah’ın sesidir. Ebu Hureyre diye biz

onu duyuyoruz. Enes ibni Malik diye duyuyoruz. Aişe diye duyuyoruz. Zeynep diye duyuyoruz. Ümmü Seleme diye duyuyoruz ama ses Resûlullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem sesidir, buna bu şekilde iman ediyoruz. Ashabı kiramı durduğu yerden çektin mi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi açıkta bırakırsın. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem açıkta kalırsa senin Allah'a ulaşacağın sistem çöker. Allah'a ulaşan sistemin yok iken de ne kadar Müslüman ve mü'min olduğunu iddia edersen o herkesin kendi vicdanıyla baş başa kalıp verebileceği bir cevaptır.

Burada kardeşlerim, bu dersin sonunda küçük bir hatırlatma yapmak istiyorum. Kendi taktiğim olarak aynı zamanda siz kardeşlerime ikaz olarak bunu kabul edin. Bu derste hiç kimseye cevap vermiyorum, böyle bir ihtiyaçta hissetmiyorum. İman ettiğim şeyi anlatıyorum ben. Kimseye cevap vermek zorunda değiliz, ben kış günü gökleri ısıtamam. Ben Çukurova'ya soba kurup ovayı ısıtamam. Şeytanla öyle mücadele edemem, şeytanı imha etmem mümkün değil benim. Kendimi korurum şeytandan ben böyle iman ediyorum, bu imanı konuşuyorum. "Fulanca dedi ki" diyebilirim, diyebilir. Taif'de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'i taşlarken de: "Allah senden başka bir kimse bulamadı mı" demişlerdi zaten. Öyle dediler diye çıkıp başkasını mı arayacağız? Dediye dedi.

Size de bir kardeşiniz olarak hararetle tavsiyem asla bu konularda tartışmaya girmeyin. Eğer gerçekten samimi olarak onu yanlış düşündüğünü anlıyorsanız onu o yanlışında derinleştirirsiniz. İki santim uzaktı Resûlullah'tan altı santime çıkarırsınız onu. İleride, virajda dönme ihtimali varken de sizinle tartıştığı için döndüremezsiniz onu. İnsanoğlu tartışarak kimseyi fikrinden vazgeçirememiştir. Örneği yoktur bunun. İnsanlar gücünün önünde teslim olurlar, vazgeçti numarası yaparlar. Gücünün gücü kalkınca da herkes tekrar ayağa kalkar. O yüzden bizim vazifemiz Sevgili Peygamber aleyhisselam Efendimiz'e iman etmemiz, hadisi şeriflerine sahip çıkmamızdır. Biz gökyüzünü ısıtamayız. Kendimizi, odamızı, evimizi ısıtırız. Bir kova kömürle Allah'ın izniyle evimiz fırın gibi olur. Aynı kömürün yüz katı ile Çukurova'yı ısıtmaya, Ağrı Dağı'nı ısıtmaya kalksan hiçbir işe yaramaz. Onun için hadis konusunda ileri geri konuşmaya katılmamanızı tavsiye ederim. Asla katılmayın. Size o esnada şeytan diyecek ki: "yahu adamı pes ettirdin şimdi bu adam herkesi ikna edecek". Ne yapayım? Kendimi korumak her şeyden önce görevim. Dinimi yaymak görevim. Samimi bir şekilde öğrenmek isteyene anlatırım, sorana cevap veririm. İş tartışmaya gelince selam **وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا** Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi ilkokul öğretmeni zanneden birinden büyük cahil olur mu? **قَالُوا سَلَامًا**. E diyelim Enes ibni Malik bize ters bilgi vermişti. Onun ters köşesinde bulunmakta da zarar yok. Laiklik cenderesinden çıkıp gelmişlerin doğru köşesinde bulunmaktansa Enes ibni Malik'in ters köşesinde duralım.

Ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammed. Ve âla alihi ve sahibi ecmaîn. Ve'lhamdülillahi Rabbi'l âlemin.